

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี “กาพย์เห่ชม
เครื่องคาวหวาน”

ครูผู้สอน

ครูธีรสุด

ฉำทรัพย์

ครูวิชุดา

กลีนจงกล

วิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี
“กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน”

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. วิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมได้
๒. สรุปความคิดจากการวิเคราะห์คุณค่า
วรรณคดีและวรรณกรรมได้

ชวนคิด พินิจสาร

การวิเคราะห์ห้วงวรรณคดี
ช่วยสร้างอรรถรสอย่างไร

คุณค่า

- กวีตั้งใจนำเสนออารมณ์โศกเศร้าผ่านการเรียงลำดับเนื้อหา
อย่างประณีตยิ่ง
- กวีจะเริ่มจากอาหารคาว ผลไม้ และอาหารหวานที่ปรากฏ
ในชีวิตประจำวันที่เราัมักรับประทานผลไม้หลังอาหารคาว
แล้วจึงต่อด้วยอาหารหวาน
- หากสลับลำดับไปรับประทานอาหารหวานก่อนผลไม้ บางครั้งอาจ
รู้สึกผลไม้ไม่อร่อยเท่าที่ควรและมีรสเปรี้ยวมากกว่าปกติ

คุณค่า

- กวีคิดถึงนางและพรรณนาถึงอาหารคาว ผลไม้ และอาหารหวานต่าง ๆ ที่อยู่ในความทรงจำของกวีว่านางทำและปรุงแต่งได้อย่างสวยงาม และมีรสเลิศอย่างไม่มีใครเทียบได้
- แต่เนื่องจากนางจากกวีไปและอยู่ห่างไกลจากกวี กวีจึงไม่ได้เสวยอาหารเหล่านี้อีก มีผลให้กวีทรงโหยหาทั้งนางและอาหารเหล่านี้ในเวลาเดียวกัน

คุณค่า

- ยิ่งกวีทรงพรรณนาชื่ออาหารมากเท่าใดก็ยิ่งแสดงให้เห็นว่าทรงคิดถึงนางมากขึ้นเพียงนั้น
- ชื่ออาหารบางชนิดเชื่อมโยงให้กวีทรงคิดถึงรูปลักษณะส่วนต่าง ๆ ของนาง ข้าวของเครื่องใช้ของนาง ลักษณะนิสัยบางประการของนาง ห้วงหอของกวีกับนาง ความสุขที่กวีทรงเคยได้รับยามประทับอยู่กับนาง และความทุกข์ความชอกช้ำพระทัย และความรุ่มร้อนพระทัยของกวีในขณะที่พลัดพรากจากนาง

คุณค่า

- นอกจากนี้ ยังทรงกว้างถึงสารของนางที่สื่อมากับอาหารที่นางส่งมาถวายกวีเพื่อให้กวีทราบว่านางเสด็จจากกวีไปด้วยความจำเป็น และนางก็ทรงโศกเศร้าเพราะการพลัดพรากเช่นกัน
- รวมทั้งนางทรงขอให้กวีทรงรอคอยนาง

คุณค่า

- จากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่ากวีทรงจดจำรำลึกถึงนาง และเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนางได้อย่างละเอียดลออยิ่ง
- โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารคาว ผลไม้ และอาหารหวานรสเลิศ ที่นางทรงปรุงและจัดแต่งอย่างสวยงาม
- สะท้อนให้เห็นความเอาพระทัยใส่ต่อนางและเรื่องราวต่าง ที่เกี่ยวข้องกับนางที่ทรงรักอย่างชัดเจน

๑แกงไก่มีน้ำมันเนื้อ
หอมยี่ห่ำรารสฉุน
ชายใดบริโภครกฤษ์
แรงอยากยอหัตถ์ซ้อน

นพคุณ พี่เอย
เฉียบร้อน
พิศวาส หวังนา
อกให้หวนแสง

๑มัสมั่นแกงแก้วตา
ชายใดได้กลิ่นแกง

หอมยี่ห่ร่ารสร้อนแรง
แรงอยากให้ไฟฝันหา

๑ ยำใหญ่ใส่สารพัด
รสดีด้วยน้ำปลา

วางจานจัดหลายเหลือตรา
ญี่ปุ่นล้ำย้ายวนใจ

๑ ก้อยกุ้งปรุงประทีน
รสทิพย์หยิบมาโปรย

วางถึงลิ้นตื่นแด่โดย
ฤจะเปรียบเทียบทันขวัญ

๑ เทโพพื้นเนื้อท้อง
นำซดรสครามครัน

เป็นมันย่องล่องลอยมัน
ของสวรรค์เสวยรมย์

๑ ความรักยกเปลี่ยนท่า ทำน้ำยาอย่างแกงขม
กล่อมกล่อมเกลี้ยงกลม ชมไม่วายคลับคล้ายเห็น

๑ ข้าวหุงปรุ้งอย่างเทศ รสพิเศษใส่ลูกเอ็น
ใครหุงปรุ้งไม่เป็น เช่นเชิงมิตรประดิษฐ์ทำ

๑ เหลือรู้หมูป่าต้ม
รอยแจ้งแห่งความขำ

แกงคั่วส้มใส่ระกำ
ข้าทรวงเศร้าเจ้าตรากตรอม

๑ ซ้ำซ้ำปล้ำเนื้อสด
คิตควมยามถนอม

ฟุ้งปรากฎรสถึ้นหอม
สนิทเนื้อเจือเสาวคนธ์

๑ ลำเต็ยงคึดเต็ยงน่อง
ลุดหลั่นซ้นชอบกล

นอนเต็ยงทองทำเมืองบน
ยลอยากนิตรคึดแนบนอน

๑ เห็นห่อหุ้มทรงวงเต็ร่า
เจ็บไกลในอาวรณ

ห่อหุ้มเร้าคือไฟฟอน
ร่อนห่อหุ้มกลุ้มกลางทรงวง

๑ รังนกนึ่งน้ำชด
นกพรากจากรังรวง

โอซารสกว่าทั้งปวง
เหมือนเรียมร้างห่างห้องหวน

๑ ไตปลาเสสรังว่า
ใบโศกบอกโศกครวญ

ดูจวจากะบิตกระบวน
ให้พี่เคราะห์เจ้าดวงใจ

๑ ผักโฉมชื่อเพราะพริ่อง
ผักหวานชานทรวงใน

เป็นโฉมน้องฤโฉมไหน
ใคร่ครวญรักผักหวานนาง

ลงมือทำ จดจำได้

ให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๔ - ๕ คน ศึกษาใบความรู้
“วิเคราะห์ภาพยนต์แห่งชมเครื่องควาหวาน” เมื่อเสร็จแล้ว
ทำแผนภาพความคิดในประเด็นที่ได้ศึกษาไปข้างต้น
เมื่อเสร็จแล้วให้นำเสนอหน้าชั้นเรียน

ใบความรู้ “วิเคราะห์กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน”

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง วิเคราะห์กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง รู้เลิศรสครบสำรับ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เรื่องกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน
รายวิชา ภาษาไทย ๑ รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การดำเนินเรื่อง

กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน มีลักษณะการดำเนินเรื่อง (ชลดา เรื่องรักชลิขิต, ๒๕๕๒, หน้า ๑๔๑-๑๔๒) ดังนี้

การเรียงลำดับเนื้อหาตอนต่าง ๆ ของกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน พบว่า กวีตั้งใจนำเสนออารมณ์ โศกเศร้าผ่านการเรียงลำดับเนื้อหาอย่างประณีตยิ่ง คือ กวีจะเริ่มจากอาหารคาว ผลไม้ และอาหารหวานที่ปรากฏในชีวิตประจำวันที่เราได้รับประทานผลไม้หลังอาหารคาว แล้วจึงต่อด้วยอาหารหวาน หากสืบลำดับไปรับประทานอาหารหวานก่อนผลไม้ บางครั้งอาจรู้สึกว่ามีผลไม้ไม่อร่อยเท่าที่ควร และมีรสเปรี้ยวมากกว่าปกติ

กวีคิดถึงนางและพรรณนาถึงอาหารคาว ผลไม้ และอาหารหวานต่าง ๆ ที่อยู่ในความทรงจำของกวีว่านางทำและปรุงแต่งได้อย่างสวยงามและมีรสเลิศอย่างไม่มีใครเทียบได้ แต่เนื่องจากนางจากกวีไปและอยู่ห่างไกลจากกวี กวีจึงไม่ได้เสวยอาหารเหล่านี้อีก มีผลให้กวีทรงโหยหาทั้งนางและอาหารเหล่านี้ในเวลาเดียวกัน ยิ่งกวีทรงพรรณนาชื่ออาหารมากเท่าใดก็ยิ่งแสดงให้เห็นว่าทรงคิดถึงนางมากขึ้นเพียงนั้น ชื่ออาหารบางชนิดเชื่อมโยงให้กวีทรงคิดถึงรูปลักษณ์ส่วนต่าง ๆ ของนาง ข้าวของเครื่องใช้ของนาง ลักษณะนิสัยบางประการของนาง ห้อยหอนของกวีกับนาง ความสุขที่กวีทรงเคยได้รับยามประทับอยู่กับนาง และความทุกข์ความขอกข้าพระทัย และความรุ่มร้อนพระทัยของกวีในขณะที่พลัดพรากจากนาง นอกจากนี้ ยังทรงกว้างถึงสารของนางที่สื่อมากับอาหารที่นางส่งมาถวายกวีเพื่อให้กวีทราบว่ นางเสด็จจากกวีไปด้วยความจำเป็น และนางก็ทรงโศกเศร้าเพราะการพลัดพรากเช่นกัน รวมทั้งนางทรงขอให้กวีทรงรอคอยนาง

จากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่ากวีทรงจดจำรำลึกถึงนางและเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนางได้อย่างละเอียดลออยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารคาว ผลไม้ และอาหารหวานรสเลิศที่นางทรงปรุงและจัดแต่งอย่างสวยงาม สะท้อนให้เห็นความเอาพระทัยใส่ต่อนางและเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนางที่ทรงรักอย่างชัดเจน

ใบงาน

“วิเคราะห์ภาพยนต์แห่งเครื่องควาหวาน”

ใบงานที่ ๔ เรื่อง วิเคราะห์ภาพยนต์แห่งเครื่องควาหวาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง รู้เลิศรสครบสำหรับ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เรื่องภาพยนต์แห่งเครื่องควาหวาน
รายวิชา ภาษาไทย ๑ รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้ทำแผนภาพความคิดจากการศึกษาเรื่อง “วิเคราะห์ภาพยนต์แห่งเครื่องควาหวาน”

ชวนคิดช่วงท้าย

การดำเนินเรื่องของภาพยนต์เห็น
เครื่องควหาวน สามารถสะท้อนสิ่งใดได้บ้าง

คำไหนใช้ถูก

กาปขนุน

กาบขนุน

กาบขนุน

น. องค์ประกอบของพระปรางค์ อยู่เหนือครรภธาตุ [คัษปะทาด] ประดับตรงมุมบนชั้นรัดประคดแต่ละชั้น เรียงขึ้นไป, กليبขนุน ก็เรียก.

ปรางค์ประธาน ณ ปราสาทหินพิมาย : นายธีรสุต ฉ่ำทรัพย์

แหล่งที่มา : <https://dictionary.orst.go.th/พจนานุกรม> ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ สืบค้นเมื่อ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๕

บทเรียนครึ่งต่อไป

เมนูไหน

ในภาพย์แห่งชมเครื่องคาวหวาน

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

